

1.
1.
2.
3.
4.
5.

1726.

1. Besius, Fr. Jacobus : Animadversiones physico-medical
2. Cordes, Antonius : Imperii legalia
3. Cameron, Georg Christophorus : De alienatione bonorum,
Comprimis aequationem ad manus mortuas per statum
tum prohibita.
4. Divalinus, Georgius Fridericus et Cordes, Antonius :
De ordine quorundam creditorum peculiarium in curia
curia.
5. Ulrod, Jo. David : De pulvinibus sacris veterum
Romanorum.
6. Fichtnerus, Joh. Georgius : Perri fures suspenduntur,
nequi demonstrantur, vel in crumena puniuntur
hinc in arsupis receduntur
7. Fichtnerus, Joh. Georg : De eo, quod iustum est
circa clericos et claustra.

8.

Q. D. B. V.

DE

ORDINE

QVORVNDAM CREDI-
TORVM PECVLIARI

IN

CONCVRSV

EX STATVT. HAMBVRG.

PART. II. TIT. V.

MAGNIFICI

JCTORVM ORDINIS

INDVLTV

PVBLICE ATQVE SOLEMNITER

DISPVTABVNT

GEORGIVS FRIDERICVS DEINLINVS
PHILOS. ET JVR. DOCTOR

ET

ANTONIVS CORDES, HAMBVRG.
J. V. CAND.

AD D. XXVIII. MAJI MDCCXXVI.

ALTORFII

LITERIS MAGNI DANIELIS MEYERI.

g. 37. num. 23.

4

Q. 184.

1726.4

L. D. T. W.
D.

ORDINE

OTORVIBAM CREDI
TORVIBAM

CONCVISV

MA
MA

CREATIVE
MA

MA
MA

AD
MA

MA
MA

PRÆFATIO.

PAucis te volumus, L. B., instituti nostri rationem, quam potest fieri, brevissime explanaturi. Dignam, quae speciminis inauguralis loco ventilaretur, ex Jure Hamburgensium statuario, materiam scrutantibus, ex innumeris duplex nobis statim arrisit, quarum altera Temporum Legalium singularia ac praecipua, altera quodammodo peculiarem ex Legibus Patrii ordinem in Creditorum Concursu exhibebat. Priorem quidem publicae ac solenni disquisitioni, pro gradu in utroque Jure summo, subjicere mox decrevimus. Interim tamen posteriorem sicco, quod ajunt, pede praeterire, religioni duximus. Tantus enim circa ipsum Creditorum Ordinem Doctorum dissensus, tot, tantaque Legum ac Statutorum differentiae oculos animumque quasi obruebant, ut, qua stari, quae rejici sententia debeat, non ubiuis in tuto positum esse deprehendimus. Accedebat inprimis, qui in Republica patria ob-

tinet in concursu, ordo plane singularis, quem a Jure communi et quam plurimis aliis provinciarum consuetudinibus, mirum quantum recedere nemo negabit, qui Partis II. titulum V. dicti statuti penitus perspiciet. Non igitur abs re, sed operae pretium esse putavimus, si paulo altius in hanc materiam inquireremus, statutum nostrum, pro nostro in patriam suavissimam amore, qua fieri potest, solertia explicaremus, et vires nostras Dissertatione, inauguralem proxime antecedenti, experiremur. Neque tamen viribus nostris nimium confisi, adiutorem rogavimus, conflictusque Moderatorem D. D. DEINLIVM, Praeceptorem nostrum, etiam sine titulis laudandum, cui nos quam multa debere, publice et ingenue profitemur. Qui, cum petitis nostris annuere non dubitaret, adminiculo isto suffulti, laetas operi manus admovimus, ita quidem in ipsa tractatione progressi, ut duarum, quibus constat, Sectionum prima, Generalia quaedam de Concursu et Ordine Creditorum, altera, quid specialius in isto Ordine ex Jure Hamburgensi a nobis observatum fuerit, publicae exponamus luci. DEVM T. O. M. precamur, ut his, aliisque nostris, honestum finem spectantibus conatibus, clementissime semper favere velit. Abs te autem, B. L. ut benignis laborem nostrum qualemcunque intuearis oculis, maximopere contendimus.

SECTIO I.

SECTIO I.

DE

PROCESSV CONCVRSVS,
ET ORDINE CREDITORVM
GENERALIA QVÆDAM.

§. I.

Ordinem Judiciorum in Germania, for-
mamque procedendi, quicumque con-
siderabit æquis oculis justus arbiter, fa-
cile animadvertet, frustranea hæcenus
fuisse consilia, quæ de emendatione cele-
riorique Justitiæ administratione agita-
runt Viri nonnulli ingenui, inprimis ANTONIVS FABER ^{a)}
BRVNNEMANNVS ^{b)} atque THOMASIVS ^{c)} Tot enim tæ-
dia, tot corruptelæ, protractiones atque difficultates comi-
tari solent causas etiam optimas, ut merito salutarem di-
xeris laudati FABRI suavum de bona alioquin lite deferen-
da, & macri concordia pinguißimæ sententiæ præfe-
renda,

Dissensus Do-
ctorum impe-
diunt admini-
strationem ju-
stitiæ.

A 3

- a) In suo Consilio de Reformanda justitiæ administratione, quod exstat in Cod. L. IX. Tit. 22.
- b) Vid. inprimis Præf. ad Proc. Civ. add. LVDOVICI Civ. Proc. cap. I. §. I.
- c) Diss. eleg. de Emendatione admin. Just. neque fac. neque imposs. valde ta-
men difficili & caute instituenda. Add. ej. Diss. de Em. quibusd. Litium
protract. in mater. Juram. & Disp. de Charact. & circumsp. Med. ad cu-
rand. tæd. process. vid. etiam in den Juristischen-Händeln P. II. in 4to n. 4.
Das Bedenken über einen neuen Versuch/ die Langwierigkeit der Prozesse
zu heben.

I.

renda, quo collimat istud Martialis d)

*Et Judex petit, & petit Patronus:
Sobvas, censeo, Sexte, Creditori.*

In causas hujus rei inquirere penitus jam non licet, interim difficultates in processibus, si non augmentur, ali tamen maxime per Doctorum crebriores, circa materias practicas, diffensiones, eo lubentius nobis concedetur, quo certius constat, dari non solum promiscuos contrariantium sententiarum propugnatores, verum etiam adeo juratos saepe inimicos, ut, quicquid uni placuerit, alteri fere semper displicuerit; Quam in rem unicum inter tot alia allegasse sufficet exemplum, satis illustre, CARPZOVII & FINCKELTHVSI. Ejusmodi *Doctorum Practicorum diffensiones*, de quibus conquesti sumus, si in ullo processu genere, sane omnium frequentissime in *Processu Concurfus Creditorum e)* occurrere, nemo inficias in it, qui specialiter in illum commentatos auctores f) fugitivo saltem oculo perlustraverit. Vix suffecturae essent hae paginae, Dissertationi Academicae destinatae, si tantummodo per modum Indicis, vexatas hujus processus controversias enumerare vellemus. Non possumus autem non,

Frequentissime occurrunt in Processu Concurfus Creditorum.

d) Epigr. L. II. Ep. 13.

e) Varias denominationes fortitus est hic processus: In Pomerania dicitur Concurfus. und Oblations-Processus. Alias Grida und Erstigkeit-Processus, a publicis & edictalibus citationibus, quod derivatur a Gall. voc. Crie. Ital. Grida. vid. DV FRESNE, ALCIAT. REBVF. &c. all. ap. BRVNN. de Proc. conc. Cred. c. 1. §. 1. ibique STRTK, & LVDOV. in Concurfu Process. c. 10. §. 3. Denique dicitur etiam Gant-Processus, a voce Bergenthung / h. e. Subhastatio. BESOLDVS & SPEIDELIVS h. v.

f) Potiores recensuit, subjuncto ubique egregio Judicio, LVDOVICI cit. lib. Praef. Quibus addendi LVCAS MELONIVS, HERMANNVS METER, OTTO HENR. MTLIVS, GE. HENR. SPRINGSFELD, PAVLVS VALENTINI, ACOSTA & LAVTERBACH.

non, quin brevissimis indicemus, quam acriter disputatum fuerit circa quaestiones: An & quousque Creditori a debitore satisfieri possit, moto jam concursu, vel etiam ante eundem *g*)? Quale forum agnoscendum in Concursu Creditorum *h*)? An Clericus Creditor a Judice seculari citari queat *i*)? Utrum initium moti concursus dijudicandum sit ab emissa citatione Edictali, an vero a cessatione, facta a debitore *k*)? An mulier, vel etiam ipsius defuncti debitoris uxor, possit esse curatrix bonorum *l*)? An contradictor possit Juramentum deferre Creditori *m*)? An punctum liquidationis conjungere liceat cum puncto prioritatis *n*)? &c. Inter has vero, similesque hujus farinae disceptationes, potissimum eminent, numerumque profus superant eae, quae super ipsa prioritate, seu ordine

g) Vid. MEV. P. VI. Dec. 105. STRTKII Responsum, quod exstat in Caut. Contr. Sect. IV. c. I. §. 10.

h) SCACCIA de Judiciis L. II. c. 34. n. 43. debitori electionem concedit, quem alii sequuntur, & forsan etiam CARPZ. P. I. c. 28. d. 9. n. 2. GAILIVS L. II. Obs. 130. n. 13. seq. forum domicilii solum agnoscit, vid. STRTK not. ad BRVNN. c. I. c. 1. §. 2. MART. O. P. Sax. in Analect. T. XLI. §. I. n. 27.

i) Negat MARTHA de Jurisd. P. IV. Cent. II. Caf. 123. Affirm. SALGADO de SAMOZA Labyr. Cr. P. I. c. 6. Conf. BRVN. c. 2. §. 5. ibique STRTK. & ad c. 1. §. 2. ibi quoque de fisco. LVDOV. I. c. 1. §. 12. MART. O. P. S. Analect. T. XLI. §. 7. n. 29.

k) Conf. MEV. P. VI. Dec. 104. LVDOVICI c. I. §. 14.

l) Affirmat BRVNNEM. c. 1. §. 11. Negat. LAVTERBACH. Comp. ff. tit. de Cur. bon. dando p. 588. Conf. LVDOV. c. I. cap. 4. §. 4.

m) Negat. hoc BRVNNEM. c. 3. §. 13. sed affirmare videtur LVDOV. c. I. c. 7. §. 4.

n) Affirmat. MEV. J. Lub L. III. T. I. A. 11. n. 115. seq. Negat. BRVNN. c. 4. §. 2. Quod CARPZOVIUM perperam pro sua sententia allegaverit MEVIVS, adfruit LVDOVICI c. I. c. 8. §. 3. qui cap. 4. mediam eligit opinionem, cum quo convenit STRTK. ad BRVNNEM, c. 1.

De Scriptore
Polemico An-
thonio a Mara.
ra.

ordine specialiori, quemadmodum inter Creditores, ita etiam inter ipsos Doctores, frequentissime oriuntur. Non opus esse videtur, ut cum MARTINI o) ad DAN. MOLLERVM provocemus, qui de illis jam suo tempore conquestus est; neque ad IO. KOPPENIVM, qui iisdem non dari alias frequentiores, easque, in Curiis Germaniae, hodie tam familiares esse, asseruit, quam obsonium in prandio. Allegabimus in hanc rem Vnicum Scriptorem, vere Polemicum, & stricto quasi gladio, ubivis reliquorum sententias palam & audacter oppugnantem, ANTHONIVM A MARA vel, qui sub hoc nomine latet, ELIAM SCHNEGAS, cuius Tractatus, *de Concursu Creditorum in foro Civili formando*, nemini potest esse ignotus. Totus in eo fuit dictus auctor, ut ordinem & classes creditorum in concursu, nova, & ut ipse de se magnifice loquitur in Epilogo p), multo accuratiori, quam ante ipsum ullus alius, methodo constitueret, reiectis, & quasi fulminis ictu prostratis omnibus omnium aliorum Doctorum q) sententiis, praxilicet communi optime firmatis. Quamobrem aliter fieri non potuit, quam ut in omnibus ac singulis dicti Tractatus paginis, plus simplici vice occurrerent superbae istae exclamationes: *Errat CARPZOVIVS, errat HOTOMANVVS, errat HABERKORNIVS, errant GAILIVS, BERLICHIVS, BARTOLVS, PANORMITANVS, EVERHARDVS,*

o) Ord. Pr. Sax. T. XLI. ad rubr. n. 4. ibique alleg. CARPZ. et RICHTER.

p) Epilogus hic maxime oppositus fuit ab Auctore, Judicio contra ipsum lato, in Actis Eruditorum Lipsi. Utrum bene, an male se defenderit, videant alii.

q) Legi hunc in finem meretur Rubrum ipsius tractatus, ubi jam insignem factum, insimulque exemplum Paedantissimi luculentum monstravit.

HARDVS, MEYRERVS, MEVIVS, imprimis vero & ubivis, *errat STRVVIVS &c. r*) Ulterius de hoc Viro Iudicium Lectori relinquimus, quibus sufficit, hic loci monstrasse atque probasse, *dari ob frequentissimos Doctorum dissentus, circa ordinem, &, ut loqui amant, Classificationes Creditorum in Concursu, gravissima, pene innumerabilia & perpetua dubia, quae processum ipsum non possunt non reddere difficilem, vexationibusque & altercationibus plenum.*

§. II.

Quodnam igitur, in hoc controverso rerum statu, optimum sit consilium, nos sane prolixiore sermone definire, nec volumus nec audemus. Interim nobis simplicissimum & planissimum optimum esse videtur, quod etiam suppeditare videtur, *STRVVIVS non errans; videlicet, posthabitis Doctorum altercationibus, primario leges esse inspiciendas, nec cuiquam facile privilegium contra earum tenorem indulgendum; Deinde statuta locorum cum consuetudinibus probe esse attendenda, denique genuinam ipsorum Iudiciorum, ibi vigentium praxin*) diligenter considerandam. Haec quemadmodum

Optimum Consilium: Inherere post *l.* statutis, praxi, quae interdum lingua disponunt.

B

modum

r) Hic praecipuus fuit inimicorum SCHNEGASII; hinc filius ejusdem celeb. B. G. STRVVIVS, cum adhuc in Academia Francofurtana degeret, defensionem parentis, toties a SCHNEGASIO petulanter lacerati, in se suscepit in *STRVVIO non errante*, Francofurti ad Viadr. 1690. sed tantum abfuit, ut praelium desereret, ut potius novis ictibus peteret STRVVIVM, in Tr. *STRVVIVS adhuc errans*. Verum maluit STRVVIVS latratus hos contemnere, quam aethiopem lavando, oleum et operam perdere.

s) Loquimur de Praxi Genuina, in foro et stylo Curiae fundata, Conf. STRK in Introd. ad Prax. cap. I. §. 7. et in pec. Diff. de Stylo Curiae. Recte igitur Auctores Act. Erud. Lips. in SCHNEGAS. taxarunt, quod inter Errores Auctorum, qui de Concursu scripserunt.

modum in causis quibusvis dubiis, ita certe, in casu imprimis nostro, utramque paginam facere, nemo negabit, nisi, qui statibus Imperii, cum ARTHURO DUCKIO, t) legislatoriam potestatem, contra Jus commune denegat, vel qui ignorat, multa esse in Processu Concurfus capita, quae in Jure Civili Rom. perperam & frustra quaeruntur, quaeque non aliter, quam ex consuetudinibus Imperii, & statutis, nec non ipsa fori praxi supplenda sunt u). Et quod in specie *statuta* attinet, vix unicum eorum produci poterit, quod in materia de ordinandis in Concurfu Creditoribus, non solum per clariores dispositiones, dubiis, ex dissenfu Doctorum forsan emerfuris, aliquo modo non obviam iverit, vel *ordinem* ipsum preffius

perferunt, et quos omnes refutare conatus est, numeraverit ea, quae isti, *ipsa Praxi, optima LL. interprete* freti asseruerant. Quae irritatus SCHNEGAS Auctoribus A. E. ad haec respondit in Epilogo, absque risu legi non possunt. Inter alia ita loquitur: „Praxis
 „Judicium, si non ex Jure, sed contra Jus in Judicium est intro-
 „ducta, non est praxis, sed corruptela, c. 11. X. 1. 4.
 „Praxis, quae contra Jus et Justitiam obtinuit, quo diutius du-
 „ravit, eo est, perniciosior. Nam diuturnitas temporis non di-
 „minuit peccata, sed auget, c. 8. X. 5. 3.

„Judex, qui secundum praxin contra Jus judicat, ex injusto
 „facit justum, ex iniquo aequum, ex illicito licitum, contra
 „L. 1. §. 1. ff. I. 1. super quo DEUS per Prophetam vae! exclamavit, Ef. I. v. 23. Judex, qui suam auctoritatem et praxin
 „Justitiae praefert, diabolo ministerium praestat, aedificat ad Genam, et mercedem infernalem accepturum esse auguror, &c.

2) Allegato et refutato a THOMAS, in Diss. de Stat. Imp. potest. Leg. contra Jus Commune.

u) Exemplum praebet praerogativa mercedis famulorum, quae frustra ex Jure Civ. dispositione, bene tamen ex Jure Saxonico Communi in praxi recepto deducitur. LVDOV. Concurf. Procelf. cap. X. §. 16.

pressius definiverit; sed etiam, quod non saepius peculiaria quaedam circa eundem constituerit, seriemque, quam vel Jus commune, vel Provinciarum consuetudines, vel ipsa praxis alias determinaverat, hinc inde, prout istud salutare Reipublicae fore, visum fuit conditoribus, mutaverit, aliterque disposuerit. Exemplo esse potest Statutum Patrum Hamburgense, quod imprimis in VI. passibus circa Ordinem, secundum quem Creditoribus in Concursu satisfaciendum, a Jure communi & multis aliis statutariis palam recedit; quas sex differentias, ea qua fieri potest, accurate explicandas, pro scopo primario hac Dissertatione sumimus. Quo autem illum ipsum eo rectius faciliusque assequi queamus, ante omnia necesse erit, ut prius duas quaestiones praeiudiciales excutiamus:

- I. Quot & quae classes in Concursu sint constituendae?
- II. Cuiusnam fori praxis in Ordinandis diversis Creditoribus sit respicienda?

Duae Quaestiones praeiudiciales praemittuntur.

§. III.

Quilibet videt, has quaestiones praeiudiciales ipsum Dissertationis thema tam proxime afficere, ut, iis non excussis, hoc ipsum in nuda narratione subsistat, maneatque obscurum. De utraque igitur paucissimis dispiciendum; Et quod primam attinet, dum quaeritur, quod classes sint constituendae? primo intuitu hic deprehendimus tot fere sensus, quot capita, & tot classes, quot Auctorum, statutorumque dispositiones. Ex Francofurtensium ad Mœnum Statuto P. I. T. XLIX. Decem resulant Creditorum Classes, quarum dispositionem vide sis apud MARTINI x): Supra saepius allegatus ANTONIVS

Prima, quot & quae classes in Concursu constituendae.

Variae dispositiones & opinionones.

x) In Comment. ad O. P. S. tit. XLI. §. 2. n. 10.

A MARA seu SCHNEGAS *γ*) *O*cto classes nova methodo, ut ipse gloriatur, *z*) exhibuit. MEVIVS *a*) in *sex* classes distribuit creditores, in quarum prima locantur *ii*, qui res suas vindicant. Jus Lubecense *b*) *quasi* tantummodo eorundem cohortes constituit, quarum prima est eorum, qui Jus, omni privilegio potentius, habent; secunda privilegiatorum, tertia hypothecariorum, quarta communium seu chirographariorum. Has dispositiones omnes Iustus FRANKIVS *c*) ad *tres* reduxit classes: quae tamen methodus, fatente LVDOVICI *d*), non quidem irregularis est, magis tamen theoreticum, quam practicum usum praestat. Recte tamen communem in hac re opinionem *e*) dicere possumus eam, quae creditores in *quinque* classes dividit, & quae in variis ordinationibus processualibus *f*) confirmata & probata legitur. Hic *I.* conspiciendi veniunt, singulari fruente praerogativa: *II.* Personaliter privilegiati, in simulque Hypothecarii: *III.* Nudi Hypothecarii, jureque quidem reali gaudentes, sed personali privilegio destituti: *IV.* Personaliter tantum privilegiati: & tandem *V.* nudi Chirogra-

γ) De Conc. Cred. Lib. II. per tot.

z) In all. Epilogo. Sed iam olim in Foro Sax. *O*cto constitutas fuisse classes ab Elect. AVGVSTO, MARTINI perhibet c. l. n. 2.

a) Disc. Lev. inopum debitor. c. 3. n. 172. seqq.

b) P. III. tit. 1. a. 11. ibique MEV. n. 28. & 29.

c) Comment. ad ff. tit. qui pot. in pign. Conf. MART. c. l. n. 9.

d) In der Einleitung zum Concurs-Process. c. 10. §. 8.

e) Doctores v. g. CARROCIVM, NEGYZANTIVM, WESENBECCIVM, GALLIVM, CARPZOIVM, BERLICHIVM, RICHTERVUM, aliosque allegatos V. ap. MART. c. l. add. BRVNNEM. d. Proc. Conc. Cred. c. 1. §. 4. seqq. Struv. Exerc. ad ff. XLIV. th. 46. et 47. LVDOV. c. l. §. 9.

f) v. g. Magdeburg. Saxo-Goth. Lusat. Super. Bohem. impr. Sax. Elect. tit. XLI. §. 2, vid. ibi MARTINI c. l. n. 3. seqq.

rographarii. Quamquam autem haec creditorum divi-
sio, ob numerum consentientium, non inique commu-
nis appellari queat, nemo tamen sibi persuadeat, necesse
est, hanc ipsam opinionem ab omnibus difficultatibus ac
dubiis prorsus esse immunem. Profecto, praeter Ordina-
tiones processuales, inter JCtos, quoad quinque clas-
sium constitutionem alias unanimes, acerrime disputatur,
quisnam locus iis sit relinquendus, qui *Jure Domini* res
suas, in bonis debitoris (v. g. deponens rem depositam)
exstantes, vindicant? Quidam omnium primo hos col-
locant in prima classe, & , ne deinde sex classes con-
stituisse videantur, creditores primae classis supra recen-
sitos conjungunt cum classe secunda; ita MEVIUS &
BRVNE MANNVS g). Alii Eosdem in prima classe, cum
iis, qui singulari gaudent praerogativa, congregant; Ita
variae Ordinationes Processuales h), & inter Doctores
imprimis CARPZOVIVS i) & ECKOLTVS k). Alii deni-
que ab omni classificatione, hos rerum Dominos excipi
debere asserunt, eosque a Creditorum numero plane se-
parant, ne forsan eminentia Juris in re, & domini, cum
obligationibus, ex Jure personali quodam descendentes,
finistre confundantur. Ita STRVVIVS l), LVDOVICIVS m),
LAVTERBACHIVS n), & forsan alii plures.

B 3

His

- g) Ille in Lev. Inopum debitor. disc. cap. 3. n. 172. hic in pr. Conc. Cred.
cap. 5. §. 4. seqq.
h) v. g. Ord. Proc. Magd. c. 49. class. 1. §. 1.
i) P. 1. c. 28. d. 12. sq.
k) ad ff. tit. de reb. Auct. Jud. Poss. §. 4.
l) Exerc. XLIV. th. 46. sq. qui inter tot dissensus ab ANT. A MARA
sive SCHNEGAS, nihilominus in hac re cum eo contentit
mirifice.
m) c. 1. cap. IX. per tot. ubi §. 1. propter hanc separationem omnibus
antefert SCHNEGAS. add. c. 10. §. 9.
n) Comp. Dig. tit. d. reb. auct. Jud. poss. p. 585.

Responſio prima ad quaestio-
nem primam.

§. IV.

His omnibus ita a nobis propositis, opus erit, ut quam sententiam, cum quoad numerum, tum quoad modum constituendarum classium, nos amplectamur, brevissimis expediamus. At enim vero, si dicendum, quod res est, inficias ire non possumus, latere, si in ulla alia re, certe in hac ipsa, insignem aliquam Logomachiam, Doctoresque, in definiendis diversimode hisce negotiis, magis exercuisse ingenium, quam utilitatem aliquam re ipsa & in effectu, sive theoriam respicias, sive praxin, praestitisse. Nam quod primo numerum classium concernit, vix ulla inter interpretes controversia, notatu digna & seria, circa ipsum Ordinem Creditorum NB. generaliore, Jure Communi, praxique confirmarum, unquam orietur. Sic v. g. omnes facile consentiunt, Magistratum ratione expensarum & sumtuum Judicialium, in Processum Concurſus factorum, **der Gant-
Kosten** omnibus reliquis creditoribus anteferri. Omnes consentiunt, quod creditis ad consequendas dignitates reales, & fisco, ratione debiti primipilaris, postponenda sit uxor ratione dotis illatae; & quae sunt alia. Si igitur haec omnia recte se habent, quid opus est classibus? & cui usui adhibentur? sive tres statuas, seu quinque, seu decem; Utrum v. c. sumtus processus, cum dote uxoris in una classe coniungas, an a se invicem distinctis classibus separes, sane unum est idemque. Sufficit, Magistratum primo in ipso *Ordine* vocari, ipsique prius satisfieri, deinde demum uxori. Neque etiam modus, quo concurrentibus Creditoribus satisfit, necessitatem classium constituendarum nobis persuadet. Nam extra omnem dubitationis aleam positum est, ideo non coniungi in una Classe creditores, ut suum pro rata
o, sin-

o) singuli consequantur, sed hunc vel illum alteri, ex eadem licet classe, nihilominus in totum praeferrri, prout praerogativa, vel ordinis, (ex gr. in debito fisci primipilari & dote) vel temporis, (e. g. in dote, debitis fisci, ex contractu &c.) postulat; Quae omnia & concedunt, & latius exponunt MEVIUS p) BRUNNEMANNVS q) & LYDOVICI, r). Rebus ita comparatis, nemini amplius obscura videbitur ratio, cur inanem dixerimus disceptationem de numero classium, omnibusque facile apparebit, cardinem rei redire ad *Ordinem*, in uno contextu, absque omni ulteriori classificatione, recte, legitimeque, secundum Juris praescriptum, a Judice constituendum. Quod, si igitur forsitan consuetudines s), Statuta t), vel praxis cujusdam loci quoad dictum *Ordinem* quaedam mutaverint, exinde emendandus; Imo, si manca sint statuta, neque tamen expresse Juri communi contradicant, ex hoc omnino supplendus erit u). Unius enim inclusio non est alterius exclusio, & quae non reperiuntur abrogata, iis stare oportet. Possimus, praeter eas rationes, quas haecenus pro infringenda classificationis necessitate adduximus, varia etiam statutorum exempla producere, ex quibus, omissa omni classificatione, creditores tantum
legali

o) Excepta sola chirographariorum simplicium turba.

p) ad Jus Lub. L. III. T. I. a. 11. In *statutis*, atque aliis dispositionibus, inquit, ex *Ordine Literae Jus praerelationis arguitur*, et ex nominatis, qui prius nominatur, jure prior esse debet.

q) de Conc. Cred. cap. 5. §. 33. 199.

r) c. l. §. 27. 46. 65.

s) vid. supr. §. 3. lit. C.

t) quod praecipuis in Sect. II. de statutis patriis probandum nobis incumbet.

u) Rationes et exempla egregia suppeditat MEVIUS ad Jus Lubec. L. III. T. I. a. 11. n. 33. et a. 12. n. 71.

legali suo ordine recensentur. Sed sufficiat, in praesentiarum nominasse tantum Statutum Patrium Hamburgensium x): Quamquam nec ipsam Cameram Imperialem classes ejusmodi certas ac definitas habere, auctor sit MARTINI).

§. V.

Responsio
altera ad Quaestio-
nem Imam.

Probavimus, Logomachiam involvere quaestionem: Quot classes in Concurſu sint constituendae? Jam nobis probandum erit, eandem latere Logomachiam in disputatione *de rerum Dominis, in classium Ordinem redigendis, vel separandis*, de qua diximus §. 3. in fine. Scilicet expediti indubitatique juris est, rerum Dominos, v. g. Deponentes, commodantes &c. res suas exstantes ubique vindicare, adeoque, moto creditorum concursu, prae omnibus reliquis easdem recipere posse. In fronte igitur semper apparent hi rerum Domini, sive MEVII & BRVNNEMANNI, sive CARPZOVII & ECCOLTI, sive STRUVII & LVDOVICI &c. sententiam amplectaris. Quis igitur Jure & cum ratione dissentire dixerit eos, qui in modo, sine & effectu, ad unum eundemque Scopum collimant, sola denominandi ratione inter se discrepantes. Quando igitur LVDOVICI z.), SCHNEGASIVM a) imprimis secutus, ejusdemque argumentis usus, urget, plane non pertinere in *Creditorum* numerum rerum *Dominos*; confundi non debere *Jura realia & personalia*; aliud esse ex *Contractu agere*, aliud rem *vindicare*; Creditores con-

x) P. II. T. V. Conspirat et in hac re Reform. Norica. T. XXII.

y) Ord. Proc. Sax. Tit. XII. a. 2. n. 8. ibi: *Tandem de Jure Communi*, inquit, quod et Camera Imperialis et Summum Tribunal Regium Wismariense sequitur, classes istiusmodi certae non sunt, earumque ab interpretibus multiples referuntur, ut videre licet apud VINC. CARROCIVM &c.

z) loc. saepe cit. cap. IX. §. 1. 2.

a) Cujus totus Lib. I. huc pertinet.

concurrere, ut ex bonis debitoris ipsis satisfiat, dominos vero res suas petere, & quae sunt similia; facile responderi potest, in aliis quidem Juris articulis has distinctiones suas exferere vires, at in hac materia, si vocum certamen excipias, prorsus nullum usum praestare, modo in eo conveniamus omnes, primum locum dominis, in ordine concursus ob sublime Jus in re, quo gaudent, esse relinquendum. Nemo praeterea asserere audebit, posse hos rerum dominos, post motum concursum, res suas, in bonis debitoris existentes, & in generale inventarium recte relatas, ex massa, propria & privata auctoritate, occupare vel vindicare, neque ideo Judicis, in causa concursus competentis, auxilium, eo, qui reliquis creditoribus incumbit, modo, esse implorandum. Sane petere debent, quod LUDOVICI non diffitetur, verbis: *Welche an den Schuldner Anspruch und Forderung haben.* Neque ab onere probandi, coram Judice suscipiendo, prae aliis Creditoribus sunt immunes, consequenter in sententia, super prioritate concepta, iidem quoque exprimi debent cum aliis Creditoribus. Ex quibus omnibus fluit, non posse commode separari rerum Dominos a turba reliquorum creditorum. Notum enim est, praxisque testatur quotidiana *b)*, etiam ante illos, salarium Curatoris, & Contradictoris, quaeque in totum processum, in utilitatem omnium, qui aliquid ex massa praetendunt, erogata fuerunt, collocari. Haec cum ita sint, uti esse demonstravimus, quem fugit, aperte fieri commixtionem eorum, quae antea tam sollicitè separata fuerant, ab omnibus, uti loquuntur, classibus? dum rerum Dominos,

C

non

b) conf. imprimis BRVNNEM. c. 1. §. 4. in fin. Haec enim credita non tam intuitu debitoris, quam potius ipsorum Creditorum spectanda sunt.

non obstante separatione , post sumtus processus , die GerichtsAnkosten , in primam classem iam relatos , c) nihilominus infarcire , necessitas urgeat inevitabilis ?

§. VI.

Quaestio IIda.
Cujusnam fori
praxis in Ordina-
ndis diversis
creditoribus sit
respicienda ?
Responsio re-
sponso firmata.

Supereft, ut tribus, quod aiunt, verbis de altera quaestione praecudiciali agamus: *Cuiusnam scilicet fori praxis, in ordinandis diversis Creditoribus, sit consideranda, si forte concurrant duo, quorum mores, circa Ordinis rationem, a se invicem discrepant?* Jam supra §. 2. notavimus, con- troverti inter Doctores, ad quodnam forum in genere pertineat causa Concurfus Creditorum? Veriorem tamen, & in praxi ubivis fere receptam opinionem esse eam, quae huic processui *forum generale* tribuit, ubi ratione *domicilii* debitor iurisdictionem agnoscit, nemo negabit, qui rationes recte subducit. Ast vero pertinet hoc forum *in genere ad instruendum processum concursus*, non item promiscue *ad Ordinem*, secundum eiusdem consuetudines & praxin disponendum, ubi interdum ad *forum domicilii*, interdum ad *forum rei sitae* respici solet. Quapropter quaestio proposita, non aliter, nisi adhibita distinctione, decidi poterit, utrum controversia sit de bonis debitoris *mobilibus*, an vero *de immobilibus*. *Posteriori casu* non ad fori domicilii consuetudines, sed fori *rei sitae* attendi notorii Juris est, quod asserit, praeter alios, LUDOVICI d); Priori vero, licet alibi sita sint bona, nihilominus talis ordo inter Creditores servandus, qualem statuta & mores *fori domicilii* servandum praecipiant. Casum, rem apprime declarantem, proponit CARPZOVIVS e): Mercator Hamburgensis, aere alieno gravatus, decefferat,

c) LVDOV. c. l. cap. X. §. 11.

d) c. l. §. 10.

e) P. I. c. 28. d. 9. Add. MEV. ad Jus Lub. L. III. T. I. a. 11. n. 26.

rat, eiusdemque Creditores super merces, quas Lipsiae positas habebat, arresta impetraverant. Concurſu mo- to, ſtatim de prioritare diſceptabant Creditores: Quo fa- cto dubitabatur, num ſecundum ſtatuta Hamburgeniſia ſuper prioritare iudicandum, an vero ſecundum Conſti- tutiones Electorales, quae Lipsiae vigent? Iudices tali caſu a ſtatutis Hamburgeniſibus neſtquam recedendum eſſe arbitrabantur, quia hic de mobilibus bonis, ſeu mer- cibus *f*) ſermo eſſet, quae ſemper cenſentur eſſe ſub Ju- riſdictione fori domicilii. Nam ſi in ſucceſſione mobi- lium, ſtatuta domicilii attenduntur, licet alibi ſita fuerint; quidni etiam in aſſignatione & adiudicatione, Creditoribus facienda, pro debiti exſolutione. Hinc factum, ut ſententia ſubſequeretur huius tenoris: Und werden bezahlt erſt- lich die Schwerdf. Wittib und Erben 1800. Rthlr. vermöge der gerichtlichen Hypotheque, und der Stadt Hamburg Statuten ic.

SECTIO II.

DE

CREDITORIBVS QVIBVSDAM, EX STATVTO HAMBVRGENSIVM PECVLIARI ORDINE COLLOCATIS.

§. I.

PRaemiſſis generalioribus nonnullis, circa Ordinem, in Concurſu Creditorum conſtituendum, capitibus, ad ſpecialia, quae in Statuto Patrio circa eundem

Ubi ſtatuta nihil diſponunt Juri Communi ſtandum.

C 2

nobis

f) vid. DAMHOVD. HILLIG. et HEIG. citt. a BRVNNEM. Proc. Civ. c. g. n. 9. in fin. ubi diſquiritur, quatenus merces partim inter res mobiles, partim immobiles referantur.

nobis observare licuit peculiaria, progredimur. Ordinem ipsum nobis sistit Partis II. totus Titulus V. et quidem 17. distinctis articulis. Neque tamen hic, supra jam Sectione Priori §. 4. ex MEVIO inculcata repetere juvat atque applicare. Nemo enim non videt, quod, licet ex Ordine, in Statutis servato, ipsum Jus prioritatis dijudicandum sit, nihilominus, ubi eadem silent, defectus ex communi Jure supplendi sint. Itaque, quando statuta patria in adducto titulo V. nullam prorsus mentionem injiciunt sumtuum Judicialium, salarii Curatoris, eorumque, quae in utilitatem ipsius massae & totius concursus erogata fuerunt, item rerum, Jure Domini ad alios pertinentium; haudquaquam concludendum esse remur, Jure nostro quicquam in hac re mutatum fuisse. Manent iis ea, quae a Jure communi, aequissimaque praxi obtinuerunt, privilegia ac praerogativae, consequenter omnibus, dicto titulo expressis creditoribus omnino praefertuntur. Id, quod & in ceteris passibus semper & ubique subintelligendum esse, semel adhuc monuisse sufficiet. Ad ipsam igitur rem nos convertimus, ad *Ordinem* scilicet, quem statutum inter nonnullos Creditores servat, plane *peculiarem*, & a Jure Communi, praxique diversorum aliorum locorum oppido recedentem. Deprehenduntur autem *sex* potissimum *differentiae*, sive *sex distincti Creditores*, quibus singulis peculiarem locum assignavit Jus statutarium: Et I. quidem Creditor, cujus nomen in libro, publica fide munito, consignatum. II. Creditor mercium, quae adhuc exstant in bonis fugitivi debitoris. III. Locator aedium, ratione pensionis. IV. Ille, qui alimenta unius anni praestitit. V. Locatores operarum, pro exstruendis vel reficiendis aedibus, navibus &c. Denique VI. uxor ratione

tione dotis illatae. De singulis figillatim agere instituti ratio postulat.

§. II.

Ad primum, quod attinet, notum est, Hypothecas dispeisci in publicas atque privatas; illasque dici, quae vel judicialiter, hoc est, instrumento a Judice confirmato, per impetrationem ipsius debitoris *a)*, vel Jure communi *b)* etiam trium testium (qui masculi, integrae fidei esse, & manus suas in Judicio recognoscere debent *c)*, subscriptione constitutae; Has, quando res privatim vel per conventionem, vel per ultimam voluntatem creditori oppignorantur *d)*. In concursu autem harum diversarum Hypothecarum *e)* valet regula vulgaris, quod *publica & judicialis posterior praeseratur privatae, licet priori*; et in concursu unius generis Hypothecarum, illa, quod *prior tempore potior sit Jure f)*, nulla ulteriori adhibita distinctione, sive pignus tacitum sit, sive expressum &c. Quoad praxin harum regularum nihil fere mutarunt aliae locorum consuetudines atque statuta. Postponuntur enim sibi invicem, eo, quo diximus, modo, privatae publicis Hypothecis, posteriores prioribus. Omnes vero in genere Hypothecarii sequuntur regulariter eos, qui ad emendam rem immobilem pecuniam suam, reservata sibi Hypotheca, crediderunt, vel, ut loquuntur, secundum

Prima differentia statuta in Ordinando Creditore, cujus nomen judicialiter consignatum.

C 3 dum

- a) RICHTER. de Priv. Cred. d. 9. lim. BRVNNEM. de Proc. Conc. Cred. c. 5. §. 53. ibique STRYK.
- b) L. C. qui pot in pign.
- c) GVTTIEREZ L. III. Qu. 102. n. 2. sq. BRVNNEM. c. I. §. 45. et 46.
- d) L. 26. pr. ff. de pign. act.
- e) vid. tamen TEXTOR Disp. de Concurf. Hypoth. ex Instrum. publ. et priv.
- f) L. 2. et 4. C. qui pot. in pign. LVDÖV. C. X. §. 48.

dum communem opinionem , post classem secundam , statim ab initio Tertiae collocantur. Nec *Jus Lubecense* re ipsa differt ab eo, quod Juris communis est & hactenus a nobis propositum g). *Jus Saxonicum* h) paulo solemnius in constitutione Hypothecarum publicarum verandum esse praecipit. Sive enim quaeras de effectu pignoris, quoad producendam actionem Hypothecariam adversus debitorem vel tertium pignoris possessorem; sive, quoad privilegium praelationis in concursu plurium Creditorum, expeditum est, bonorum immobilium i) oppignorationes haud subsistere, nisi *Judicis seu Magistratus ordinarii auctoritate fuerint corroboratae atque munitae*, non sufficientibus trium testium subscriptionibus &c. Rationem hujus requisiti suppeditat ipsa cit. Constit. verbis: Und dieses hat vernünftige Ursachen, damit ein Gut nicht vielen versetzt, und also die Leute betrogen werden, quae ratio adeo nec nobilibus nec mercatoribus exemptionis beneficium concedit, uti probatum ivit CARPZOVIVS k). Haec Juris Sax. dispositio Hypothecarum Judicialium naturam quidem mutavit, non vero effectum, dum locum ipsum in Concursu Creditorum prorsus in priori statu atque immotum reliquit & eiusmodi Creditores, hypothecam iudicalem habentes, nulli privilegiato Creditori anteferre conata fuit. Quod, si autem statuti nostri Articulum I. cit. Tit. V. inspiciamus, tanta ab omnibus modo recensitis,

g) L. III. T. I. a. 12. ibique ME V. n. 53. sq.

h) P. II. c. 23. add. lit. R. L. I. art. 8. CARPZ. d. 1. sq.

i) De mobilium et jurium oppignoratione itemque de praelationis jure harum Hypothecarum ex Jure Sax. vid. latius CARPZ. c. 1. d. 7. 9. add. STRTK. ad BRVNNEM. c. 1. c. 5. §. 45.

k) ad d. const. d. 1. n. 10. et d. 2. De Harmonia quarundam aliarum Ordinationum Process. vid. LVD. C. I. §. 51. et 52.

tis Juribus, differentia oculis nostris primo intuitu ob-
 versatur, ut tuto asserere audeamus, nullibi locorum
 talem insignem praerogativam Creditis, publica utut fide
 munitis, unquam concessam apparere. Ibi enim eius-
 modi creditis, die vor dem Rathe verlassen, und in das Stadts-
 Buch verzeichnet worden *l)*, ea tribuitur qualitas, ut non
 solum omnibus reliquis oppignorationibus, quoquo no-
 mine veniant *m)*, sint potiora, allen andern Verpfändun-
 gen, so nicht vor dem Rathe beschehen, und eingeschrieben, vor-
 gezogen werden: Verum etiam insuper omnibus omnino
 privilegiatis creditis, quae a Doctoribus classi primae &
 secundae adseribi solent, veluti a *sumptibus funebribus*, us-
 que ad pecuniam, pro emtione rei immobilis creditam,
 simpliciter anteponantur. Quod, licet articuli verba tan-
 tum de praelatione derer übrigen Verpfändungen loquantur,
 ex eo tamen secure ad modo dictam praelationem conclu-
 dendum est, quia non solum ipse ordo, vi cuius omnium
 primum locum tribuerunt his creditis Legislatores *n)*,
 sed & verba initialia insequentis proxime articuli: Nächst
 diesen *z.* hanc interpretationem suadent atque requirunt.
 Adduxit huius plane insignioris, a Jure Lubecensi tam
 longe diversae praerogativae dispositionem MEVIVS *o)* &
 ex eo LVDOVICI *p)*, ad quos Lectorem brevitatis studio
 remittimus.

§. III.

- l)* conf. P. II. Stat. T. VIII. a. 6. STRTK. Ulf. Mod. tit. de Act. Emr.
 Vend. §. 6. in fin.
m) Quae suo etiam ordini, Jure Communi ipsis constituto, relinquuntur
 art. 12.
n) arg. l. 34. ff. de Usufr. Alios textus et Dd. huc pertinentes alleg.
 v. ap. MEV. ad Jus Lub. L. III. T. I. a. n. 29. 30. 31.
o) L. III. T. I. a. 12. n. 64.
p) c. l. §. 54.

§. III.

Secunda in Creditore mercium, quae adhuc in bonis fugitivi debitoris existant.

Credita publica, Magistratus auctoritate & insinuatione roborata, ordine naturali excipiunt impensae in funus & ultimum morbum factae, art. 2. Non immorabimur quaestionibus, quae circa easdem ab Auctoribus ventilari, nec raro diversimode decidi solent, ex quibus digniores exhibuit LVDOVICI 7). Id tantum in transitu notamus, inhaerere hac in re statutum nostrum Juri & praxi communi, impensas funebres famulorum mercedi praeferenti; secus, ac Jure Saxonico r) vel Lubecensi s) introductum legimus. At vero has impensas regulariter alias sequi mercedes famulorum, adeo expeditum est, ut nulla indigere probatione existimemus. Eo ipso igitur nova se prodit, eaque secunda statuti nostri a Jure communi notatu digna differentia. Istud enim duo adhuc credita dictis impensis immediate subnectit, adeoque mercedibus praefert, nimirum merces creditas & in bonis fugitivi debitoris adhuc existentes; Deinde etiam pensionem pro re immobili locata debitam. De illis ut prius verba faciamus, ordo ipse postulat. Videlicet

q) v. g. an sumtus funebres etiam ex feudo solvendi? An dispositioni ultimae voluntatis a debitore factae, de pompa funebri curanda, sit inhaerendum in praedictum Creditorum? An inter has impensas etiam connumerari debeant funera eorum, quos lege necessitatis efferendos curare debebat debitor, v. g. Lib. Uxor. &c. vid. LVD. c. 1. §. 12. sq.

r) P. I. C. 28. verba: Das vor allen andern Schulden erstlich bezahlt werden sollen das Liedlohn / was auf des verstorbenen Schulners Begräbniß &c. aufgewandt.

s) L. III. T. I. a. 11. Ein Jahr Dienstlohn &c. also auch Debitoris Unkosten zu den Begräbnissen / doch nicht über 40. Mark, conf. ibi CARPZOV. d. 39. sq. hic MEV. n. 51. sq.

delicet fititur nobis articulo tertio creditor, qui, in scius, tam grandi aere alieno pressum esse debitorem, huic merces vendidit tradiditque; adeoque in tali ignorantia, respectu conditionis mercatorum, saepe invincibili constitutus, fidem de pretio simpliciter habuit debitori t). Non ergo hic sermo est de Creditore, qui fidem non habuit de pretio, sondern selbige nur blos auf Commission, oder in Hofnung schleunigster Bezahlung hingegeben; neque etiam de eo, qui quidem vendidit auf Borg, dominium vero eo usque sibi reservavit, donec ex assse satisfactum: Ejusmodi enim Creditoribus Jura in Concurfu, privilegiatum locum inter rerum Dominos, assignasse patet ex CARPZOVIO, ANT. A MARA, RICHTERO, aliisque allegatis apud BRVNNEMANNVM u) atque LVDOVICI x). Loquitur ergo Articulus de tali Creditore, qui adductis cautelis prorsus sibi non prospexit, sed tantummodo ex mero Contractu, adeoque personaliter, uti loquuntur, obligatum habet debitorem; ad istud creditum tamen ab ipso debitore NB. *dolose* inductus fuit y). Si nullo inductus dolo, quem locum in Concurfu Creditorum ex Jure communi & nostro obtineat, facile erit divinatu z). Ultimatum scilicet occupat scabies. Inter Chirographarios nudos connumerandus erit, quos frequentissime ne spes quidem, suum obtinendi, alere potest. Sed hic dum supponitur Creditor, inductus dolo tali, qui causam fi-

D dei

t) Nota verba articuli: Auf guten Glauben.

u) De Proc. Conc. Cred. c. 5. §. 7.

x) c. 1. C. 9. §. 3.

y) Verba art. Und zu banquerottiren Fürhabens und also gefährlicher Weise handelt.

z) vid. omnino CARPZ. P. I. C. 28. d. 17.

dei habitae dedit, quaestio oritur, quem locum ipsi Jura communia assignaverint, in Concursu? Jus Justinianum directo nihil disposuit, & inter Doctores Practicos non adeo unanimis huius rei sententia deprehenditur. BRVNNEMANNVS *a)* statim ab initio inter rerum Dominos, adeoque, ex sua hypothesi, in primam classẽ collocat eum, qui fraude emtoris ad vendendum inductus fuerat, adeo, ut rem existentem non solum ab ipso emtore, verum etiam a tertio quocunque possessore vindicare queat. CARPZOVIVS *b)* ipsi non quidem aequalem cum BRVNNEMANNO praelationem concessit; At ut inter Chirographarios eiusmodi venditores numerarentur, iniquum ipsi videbatur. Mediam igitur elegit viam, iisdemque proximum ante Hypothecarios, vel si mavis, inter classẽ secundam & tertiam locum assignavit, secutus MOLINAEVM, BEVTERVM & BERBICHIVM, quos apud eum citatos reperies. Hic media rursus incescit via Statutum nostrum, eosdemque inter impensas funebres, mercedesque famulorum, satis congruo loco, poni curavit, cum rei existentia, fraudulenter quasi ablatae, plus iuris, quam aliud privilegium venditori, cui nondum satisfactum est, tribuat.

§. IV.

Tertia in Locatore aedium, ratione pensionis.

Pergimus *Tertio* ad Locatorem rerum immobilium, qui, uti iam diximus, una cum venditore dolose inducto, mercedibus famulorum ex nostro Statuto, praelatus fuit. Jus Commune in rebus investis, & in praedium illatis, tacitam locatoribus concessit Hypothecam, ratione scilicet mercedis, iusto tempore a Conductore non solutae.

No-

a) c. l. c. §. 7. ibique STRTK.

b) P. I. C. 23. d. 18.

Notanda tamen venit quam maxime differentia, quae de Jure Civili obtinet, ratione praediorum rusticorum & urbanorum. In haec enim res investitae & illatae, pro mercede, tacite sunt obligatae *c)*, pro pensione autem praedii rustici, in fructibus quidem, quae ibi nascuntur, non autem in illatis, nisi ex praevia conventionione, Hypothecam habet locator *d)*. Aliter se res habet Jure Lubecensi *e)*. Ibi non modo nulla habetur urbani atque rustici praedii differentia, sed locator omnibus etiam Creditorebus praefertur, vel Hypothecam anteriorem, vel etiam certo respectu Jus praelationis (uti mercedes famulorum) habentibus, cum hac tamen privilegii restrictione, ut unius tantum anni merces, ein Jahr-Heure, ibi solvatur. Ex quo facili negotio inferendum esse censemus, quod, si plurium annorum residuae exstiterint mercedes, ad Hypothecarios, quibus tacita constituta est Hypotheca, aut ad tertiam, si ita dicere lubet, Hypothecariorum classem, locator sit reiiciendus. Recedit a Jure Lubecensi, modo adducto, Jus Patrium Art. 4. dicti tit. in eo, quod, cum illud ad unius anni mercedem restringat Locatoris privilegium, certe ex huius dispositione id multo latius extendatur, dum ad omnium annorum residuas mercedes constituit Hypothecae securitatem, praelationisque privilegium concessit. Conspirant tamen utraque non solum, quod ubivis omnis urbani atque rustici praedii differentia prorsus sublata fuerit, sed etiam, quod famulo-

D 2 rum

c) l. 2. 4. 6. ff. in quib. caus. pign.

d) l. 7. ff. in quib. caus. pign. l. 5. C. de loc. cond. conf. NEGYZANT. de Pignorib. et Hypothec. P. II. Membr. IV. n. 145.

e) P. III. T. I. a. 11. ibique MEV. n. 51. fqq.

rum mercedes rerum immobilium quorumcunque f) locatoribus fuerunt postpositae; id quod videre est ex ipso Ordine, cui strictissime inhaerendum.

§. V.

Quarta in illo, qui debitori unius anni alimenta praestitit.

Sequitur *quarto* ille, qui unius anni alimenta credit, quique ex Statuti nostri praescripto statim post famulorum mercedes in concursu collocatur, insignique privilegio gaudet. Audivimus antecedente §, Statutum nostrum mercedis privilegium pro locatione rerum immobilium, quod Jure Lubecensi restrictum erat ad unum tantummodo annum, extendisse ad omnium annorum mercedes. At hic mirifice conspirant utraque Jura. Lubecense sese exprimit verbis: Ein Jahr Kost & Geld; Nostrum: vor ein Jahr Kost und Bier soll ein Wirth wegen seines Gastes &c. den Vorzug haben. Dubium hic prius removendum, quod MEVIVS jam movit, & facilius ex nostro Statuto, quam ex Jure Lubecensi, cuiquam oriri possit. Videlicet quaeritur, an ob ista verba: Wirth & Kost & Geld, hoc privilegium sit strictius interpretandum de alimentis, ab iis hospitibus erogatis, qui tabernas, cauponas & diversoria publica habent, an vero latius de omnibus, qui hospitium praebent victumque. Recte jam respondit idem MEVIVS, g) posteriorem interpretationem

f) Licet enim in dicto art. Statuti nostri exprimantur Haus / Schiff / Keller / adeoque nominatim magis urbana praedia, quam rustica; attamen sequentia verba: oder anders dergleichen / docent, nullam hic locum habere restrictionem, quod et MEVIVS ita interpretatur c. l. n. 54.

g) ad Jus Lub. c. l. n. 80.

nem magis esse convenientem, cui asserto rationem addimus, quae fere ubivis in ejusmodi causis valet; Scilicet non ad personae favorem jura respexisse praesumendum, sed potius ipsius causae, h. e. alimentationis, quae sane ad omnes omnino quadrat, licet non sint caupones. Sed de ipsa huius alimentationis praelatione in concursu dicendum. Jure quidem communi, quantus alimentorum favor sit, dici nequit, cum & inter pias causas *b)* eandem referre non dubitaverint jura. Neque tamen istud ubique extra tertium est extendendum. Nam in concursu creditorum, licet liberi debitoris alimenta petant, & ad piam causam adeo provocent, nihilominus omnibus, etiam chirographariis postponendi sunt, quod latius deduxit CARPZOVIVS *2)* contra ANT. FABRVM *k)*. Sed hic non est quaestio de liberis debitoris, post motum concursum alendis, sed de ipsius debitoris alimentis, quae ante motum concursum jam consumserat. De his Jus Commune disponit, ut instar piae causae ita privilegiata habeantur, quo omnibus Chirographariis anteferrantur, & secundum communem hypothesein, in quarta classe collocentur, quo etiam collimat commune proverbium: *Gahr Kust geht vor andere Schulden l)*. Qui libet iam facile deprehendet, maximopere differre tam

D 3 Jus

b) SVRDVS Tr. de Aliment. tit. 8. Qu. 50. 51.

i) P. I. C. 28. d. 157.

k) in Cod. Lib. IV. tit. 9. d. 2. n. 20.

l) LVDOV. c. X. §. 57. 60. 61. CARPZ. P. I. c. 28. d. 152. ibique alleg. BERLICH. et COLER. MEV. c. 1. n. 77. lqq. Add. tamen Jus Lubecense art. 12. ubi pia causa praefertur Hypothecariis.

Jus Lubecense *m*), quam nostrum Statutum A. 6. quando statim post famulorum mercedes huic unius anni alimentati locum tribuunt, adeoque non solum Chirographariis, sed etiam Hypothecariis omnibus, imo &, quod magis est, illis eandem praeferunt Creditoribus, quibus communis opinio secundam Creditorum classem assignavit. Nam sequens Art. 7. Statuti eos demum in Ordine recenset, qui ad rem immobilem pecuniam crediderunt, reservata sibi Hypotheca, de quorum Ordine in Concurfu vid. latius LVDOVICI *n*), ad quem lectorem brevitate gratia remittimus. Ceterum de hac re sermo iniiciendus erit in Dissertatione nostra inaugurali Sect. II. §. 3.

§. VI.

Quinta in Locarioribus operarum ad extruendas vel reficiendas aedes, naves &c.

Progredimur ad *quintam* differentiam, quae spectatur in praerogativa, mercedibus opificum, seu operariorum, qui ad necessariam extruentionem vel refectionem aedium, navium, aliarumque rerum immobilium *o*), operas suas locarunt, ex nostro Statuto concessa Art. 9. dict. Tit. V. De mercedibus famulorum hinc inde quaedam monere, ordo tradendorum postulabat, idcirco non necessarium duci-

m) Ergo non videmus, cur MEV. c. 1. n. 77. Jus Lubecense parum differre a Jure Comm. asserat, cum tamen illud, quod in classe quarta est, Jure Lubecensi referatur ad classem primam; Loquimur ex Hypothesi Dd. communi.

n) l. c. §. 45.

o) Quod ex verbis: Zu nothwendiger Erbauung und Reparatur des Schuldners Haus / Schiffe / oder dergleichen angewandt / tuto concludimus. conf. huj. Sect. §. 4. Sutores vero, Sartores, Piftores, Barbitonfores, et his similes huc non pertinent. conf. MEV. c. 1. n. 64.

ducimus altius eadem repetere. Neque etiam ignorant, concursus materia vel leviter tincti, insignem praerogativam praxi generali iisdem attributam. De qua re evolvendi sunt MEVVS *p*) LVDOVICI *q*), aliique. Verum qualiscunque sit ista praerogativa, nihilominus ad eos tantum pertinet, qui in domo, convictu, familiaque sunt debitoris, quales sunt die Haus-Knecht, Dienstbothen *r*). Ex quo consequitur, eos operarios, fabros quoscunque, extra familiam constitutos, ideo ad numerum Chirographariorum redigendos esse, quia ex contractu solum obligatum habent debitorem. Nec distinguendum est inter opifices, qui ex materia domini res conficiunt, & qui ex suis rebus operisque laborant *s*). Quid igitur nostrum Statutum in hac re disposuerit, in aprico est, & non sine nota singularioris differentiae adduci meretur. Videlicet tantum abest, ut eiusmodi opifices, qui saepe de pane solum quotidiano quaerendo operas suas locant, inter nudos chirographarios, consequenter extra omnem spem, suam consequendi poni patiatur, ut potius locum iis concefferit, ipsos Hypothecarios longe antecedentem. Neque sine causa hanc dispositionem *aequam* dixit, quod per verba: Der Vorzug billig gegönnet werden, indigitatur dicto

p) P. III. T. I. a. 11. n. 56. seqq.

q) c. 1. c. X. §. 16. add. MARTINI Ord. Proc. Sax. T. XLII. §. 5. n. 23. BRVNEM. c. V. §. 16.

r) CARPZ. P. I. c. 28. d. 25. MEV. c. 1. n. 62. 63.

s) vid. omnino MEV. c. 1. n. 67. et 68. ubi adducit Statutum Francofurtense P. I. Tir. von dem Vorgang der Creditorum 49. verba: Und sollen aber die zünfftigen Handwerks-Leute / obwol die / auch zum Theil so viel / als zum Taglohn arbeiten / hierunter nicht gemeint noch begriffen seyn.

dicto A. 9. Et facili negotio defendi poterit haec dispositio triplici ratione. Prima earundem est, ne urbs ruinis deterioretur, & ut eiusdem splendor, salvis aedificiis, salvus conservetur, quae ratio ad verbum, *Haus*, quadrat. Deinde alteram suppeditavit Statutum per vocabulum, *Schiff*, scil. in favorem rei mercatoriae introductam esse hanc praelationem plane singularem, ne per contrariam legem detererentur opifices ad conficienda ea, quae ad rem navigatoriam pertinent, & sic per bonam consequentiam salus mercaturae iacturam pateretur. Non levioris momenti est tertia, quam nobis suggestit ANT. A MARA *t*), concludendi ratio: Quis enim improbabat argumentum desumptum ab iis, qui pecunias ad emendas reficiendasque aedes crediderunt, ad nostros operarios, quia, dum sua opera anteriorum Hypothecas salvas fecere operarii, quidni etiam privilegium praelationis ob hanc causam a lege *u*) promerentur?

§. VII.

*Sexta in uxore,
ratione dotis
illatae.*

Notatu dignissimae sextae differentiae, quae in Ordine Creditorum ex Statuto patriae sese offert, ultimum reservavimus tractationis nostrae locum, nimirum ademptioni privilegii istius eminentis, uxoribus, ratione rei dotalis in salvo constituendae, Lege alias dati. Diximus privilegium hocce non sine ratione eminentis, cum, licet alia Jura fragilitati & imbecillitati sexus sequioris multum indulserint, favoresque ejusdem, quantum fieri potuit, extenderint, attamen doti eiusdemque securitati

t) L. II. Tit. 5. n. 2. saepe cit. Tr. de Conc. Cred.

u) L. 5. 6. ff. qui pot. in pign.

tati, ante Justiniani Imperatoris dispositionem, tam solen-
 niter tamque favorabiliter prospectum fuisse, vix ullibi in-
 veniatur. In genere inficias ire non possumus, praedi-
 ctum Imperatorem, tam multa ac prorsus eximia benefi-
 cia contulisse sexui muliebri, ut non inmerito GROTIVS x),
 HOTOMANNVS y), aliique eruditissimi viri eo adduci
 se passi fuerint, ut crederent, Iustinianum Theodoraе suae
 nimiam in rebus Imperii potestatem, quae sese & ad Le-
 gislationem, frequentemque Legum mutationem z)
 extenderet, concessisse. Quod eo facilius ex denomina-
 tione conicitur, qua uxorem suam insignivit Imperator a),
 quando eam *participem Consilii, a Deo datam*, NB. *re-
 verendissimam conjugem* appellat; fere eodem modo, quem
 de Burchardo Comite Mansfeldiaco refert sincerus Ger-
 manus a LAPIDE b), quod in tabulis publicis Anno 1330.
 hoc procemio usus sit: *Wir Burchard, Graf zu Mansfeld,
 mit Vorworten unsrer bettgenossen Frau Liebden.* Ita v. c.
 taxatur nimius Justiniani favor in mulieres, quod incar-
 cerari eas prohibuerat c); Ita legem un. C. de SCto Clau-
 diano tollendo parum prudentem dicit CVIACIVS d), si-
 qui-

Favor Justiniani
 in concedendis
 sexui muliebri
 privilegiis.

E

x) In sparf. florib. ad Jus Just. et alibi passim.

y) In Anti-Triboniano et in vita Justiniani.

z) GROTIVS, *nusquam*, inquit, *verius, quam tunc* quidem fuisse illud
 Virgilii: *Fixit leges pretio atque refixit.* Conf. LVDOVICI
 in Diff. de Jcto, sine lege loquente.

a) Nov. 8. cap. 1.

b) In Merc. Germ. cit. ap. LVDOV. cit. Diff. §. 2.

c) Nov. 134. c. 6.

d) Obs. 16. L. XXI. add. HEIN. in Antiquit. ad Tit. Inst. de Cap.
 Dim. §. 8. Eandem forsan censuram merentur L. 23. C. de nupt.
 L. §. C. ad SCtum Orphit.

quidem ingenuis mulieribus viam eo ipso ad impares & impudicas coniunctiones patefecerit; & quae sunt similia. Forfan & ob istud privilegium solemnius, quod in l. 12. C. qui pot. in pign. dotibus mulierum dedit Iustinianus, uxorizans appellari meretur: Certe rationes eius ineptas dixit BACHOVIVS e). Quicquid huius sit, nos non ulterius de lege ista, sed secundum eam iudicare volumus, in qua omnino clarissime dispositum deprehendimus, quod uxores, (sive liberos habeant, sive non) pro dote illata, non solum tacitam habeant in bonis mariti Hypothecam, sed etiam tale insimul privilegium personale, ut huius respectu, in Concursu Creditorum omnibus reliquis Hypothecariis, anterioribus sive tacitam, sive expressam habentibus hypothecam, anteferrî debeant: „Quis enim, inquit Imperator, earum non misereatur propter obsequia, quae maritis praestant, propter partus periculum, & ipsam liberorum procreationem, pro quibus multa nostris Legibus inventa sunt privilegia f)

§. VIII.

Locus quem
Jus Commune
doti assignat,
paulo ambiguus
ob Doctorum
dissentium.

In Concursu igitur Creditorum, ex mente Imperatoris, uxorum dotes illatae statim post ea credita collocantur, quae ad consequendam militiam, &c. data, & post fiscum ratione debiti primipilaris g), vel, si maris,

e) Tr. de Pign. L. IV. c. 12. in pr.

f) Conf. etiam L. un. C. de R. Ut. A. §. 29. Inff. de Action. L. fin. C. de pact. Conv. Nov. 109. c. 1. l. 30. de Jur. Dot. Nov. 97. c. 2. 3. add. l. 1. ff. solut. matr.

g) conf. ANT. A MARA L. II. T. 3. §. 2. seq. EVD. in Conc. Proc. c. 1. §. 30. et 31.

vis, in secunda classe eorum Dd., qui V. Classes constituunt. Hæc res adeo indubitati Juris est, ut mirandum sit, cur multi interpretes, (quibus id imprimis durum atque ini-
quum videbatur, quod dos non solum anterioribus ta-
citis, sed etiam NB. expressis præferretur, quo ipso al-
terius Jus jam quaesitum mero facto contrario inverte-
retur, dotique faveretur ita, ut alteri injuria inferatur *b*),
istam constitutionem Justinianeam hodie usu abrogatam
dicere ausi fuerint; ex quibus præcipuos adducere lu-
bet, ANT. FABRYM, *i*) & MOLLERYM *k*). Sane de
nullius partis Juris Justiniani in fora nostra receptio-
ne minus dubitandum, quam de dote atque testamen-
tis; quæ duo a Germanis, præcipue, quoad formam,
diu ante receptionem Juris Justiniani in subsidium,
strenue ignorata fuisset, facile uberius probare possemus,
si id temporis, spatii, argumentique nostri ratio pateretur.
Nos igitur, in defectu specialiorum consuetudinum at-
que statutorum, ubivis in dicta L. 12. ejusque funda-
mento pro privilegio dotis insigniori, subsistendum esse,
eo minus dubitamus, quo certius constat, in dubio se-
ptem testes testamento condendo esse adhibendos,
E 2 quan-

b) cap. 11. X. de for. comp. l. 2. ff. ne quid in loc. publ. l. 2. C. de
prec. Imp. off. l. 12. in fin. ff. ad Scutum Treb.

i) In Cod. L. IV. Tit. 8.

k) Cit. ap. CARPZ. P. I. c. 28. d. 67. n. 10-14. ubi, *vereor ergo, inquit,*
ne sanctioni Imperatoriae in d. l. 12. inherentes, ab æquitate pariter ac
observantia divortium faciamus, cum tamen ea, quæ antea observata
fuerunt, studiosè tenenda sint. l. 3. C. de aedif. priv. Hos alios-
que prolixè refutatos vid. ap. ANT. A MARA. c. l. n. 17. seqq.
Ceterum qui Catalogum Dd. qui pro praxi l. 12. cit. pugnant,
legere cupit, adeat Mart. O. P. S. Tit. XLIII. a. 1. n. 39.

quanquam in multis locis hoc requisitum per statuta & consuetudines imutatum fuerit. Sic quamvis CARPZOVIVS 1) contra Imperatoris Justiniani sanctionem, vi cuius dos etiam *expressam* anteriorem hypothecam habentibus creditoribus praefertur, communem fere ubique terrarum receptam esse opinionem asserat; falsitas tamen huius asserti facile evinci potest ex praxi variorum locorum & Judiciorum, Juris Justiniani dispositioni strictissime inhaerentium. De Marchionatu Brandenburgico certiores nos reddit PRVKMANNVS m). De eadem Praxi Lubecensis Reipublicae auctor est MEVIVS n); de Bremensi, Uratislaviensi & Francofurtensi idem dicit MARTINI o). Et licet CARPZOVIVS p) asseveret, a sua sententia, quod nimirum dos tantummodo anterioribus *tacitis*, non vero *expressis* praeferatur in Concursu, in Camera Imperiali nunquam fuisse recessum, auctoritate GAILII q) fretus; contrarium tamen ex MYSINGERO r), non minoris in causis Cameralibus auctoritatis & fidei viro, probant MARTINI s) & MEVIVS t).

§. IX.

1) c. l. d. 64. 65. 66.

m) Vol. I. Conf. 47. n. 119.

n) L. III. T. I. a. 9. n. 51. adhibita tamen aliqua distinctione inter mulierem improlem, et quae liberos habet. MEV. c. l. a. 10. n. 81. LVDOV. Pr. Conc. c. 1. §. 41.

o) c. l. n. 40-44.

p) c. l. d. 65. n. 14.

q) L. II. Obs. 25. n. 10. cui et LVDOVICI insitit: c. l. §. 31.

r) Cent. IV. Obs. 13. Cent. VI. Obs. 45. n. 1.

s) c. l. n. 44.

t) c. l. a. 9. n. 51.

§. IX.

Ceterum id CARPZOVIO, omnibusque, qui cum illo faciunt, facile largimur, non solum de Jure Saxonico ^{u)} rem expeditam esse, quod uxor, ratione dotis, non nisi Hypothecis *tacitis* anterioribus, neutiquam anterioribus *expressis* praeferatur, eaque in re cum Jure Saxonico conspirare Ordinationes processuales, & Statuta alia, uti Magdeburgens., Würtembergens., Lusat. ^{x)} imprimis etiam Norica ^{y)}; Verum etiam recte paululum durius, multisque aliis Creditoribus damnosum odiosumque dici istud, mulieribus a Justiniano datum privilegium. Quapropter non possumus non laudibus extollere providentiam nostrorum legislatorum, insimulque singularissimam hac in re dispositionem admirari. Tantum enim abest, ut nostro ex Statuto, uxor, ratione dotis illatae, praerogativam praecreditoribus, antiquiores hypothecas expressas habentibus, in concursu consequeretur, ut potius non solum omni privilegio, & circa anteriores tacitas, privaretur; Verum etiam ad aes alienum, durante matrimonio contractum, creditoribus mariti exsolvendum damnaretur, dosque, & alia quaecunque uxoris bona, haeredita-

Statutum mulieribus hoc privilegium in totum ademit.

E 3

^{u)} dict. Const. 28. O. P. S. a. 43. §. 1. verb. Das sie damit denen Glaubigern / die vor ihnen stillschweigende Verpfändung erlanget / aber gleichwol nicht denjenigen / die zuvor ausdrücklichs Pfandrecht haben / vorgehen.

^{x)} v. MARTINI c. l. n. 52. seqq. LVDOV. c. l. §. 31.

^{y)} Tir. 22. leg. 2. §. Wo aber jemand zuvor ic. De singulari hujus rei praxi regni Bohem. v. MARTINI c. l. n. 68.

hereditario Iure acquisita, (exceptis iis, quae post fugam aut obitum obæratī mariti ad eam pervenerunt) eo nomine obligata pronunciarentur. Idque unice in favorem commerciorum, & ad promovendam salutem publicam fidemque inter mercatores; cuius generis Statuta, scilicet, quod mulier ex debito mariti obligetur, frequentia esse in emporiis urbibusque maritimis, testantur ex PAVLO BVSIO, CARPZOVIO & COLERO LAVTERBACHIVS z) & MARTINI a), qui imprimis etiam nostri Statuti singularia, quoad dotis privilegium ademtum, cum MEVIO b), LYDOVICI c) aliisque mirati nos movent, ut ipsa articuli X. verba, quorum singula pondere suo gaudent, huc inferamus, cum iis labori nostro colophonem imposituri:

Wiewol nach gemeinen beschriebenen Kayserlichen Rechten, die Ehe-Frau ihres eingebrachten Braut-Schazes wegen, und daher rührenden stillschweigenden Verpfändung, in ihres Mannes Gütern, vor allen andern Creditoren, ob die gleich ältere stillschweiaende (cum CARPZOVIO loqui videntur Conditores) Verpfändungen hätten, vorgezogen werden: So wollen wir doch, zu Handhabung gemeines Nutzens / Trauens und Glaubens / und zu Beförderung der Handthierung / auch weil hievor in dieser Stadt üblich also gehalten worden, hiemit verordnet haben, daß die Frauen ihres eingebrachten Braut-Schazes halben, in ihres Mannes Schulden, so in stehender Ehe gemacht, nicht allein keinen

Vors

z) in Diss. quam defendit DN. BLOCK, de Jur. Civ. et Can. cum Hamburg. Statutis differentiis principibus. §. 57.

a) c. l. n. 69. 70.

b) L. III. T. I. a. 10. n. §1. §2.

c) c. l. §. 40.

Vorzug haben, sondern auch derselbe Braut: Schatz / wie dann in gleichen alle andere ihre, in stehender Ehe angeerbte Güter / vor ihres Mannes Schulden gänzlich haften und gehalten seyn sollen. Was ihr aber nach ihres Mannes Tode, oder auch, nachdem derselbe entwichen, anstirbet, dessen hat sie billich, samt ihren Kindern, zu genießen, und haben ihres Mannes Creditores keine Forderung oder Ausspruch daran, es sey denn, daß sie sich anders ver-
schrieben.

F I N I S.

ULB Halle

005 028 493

3

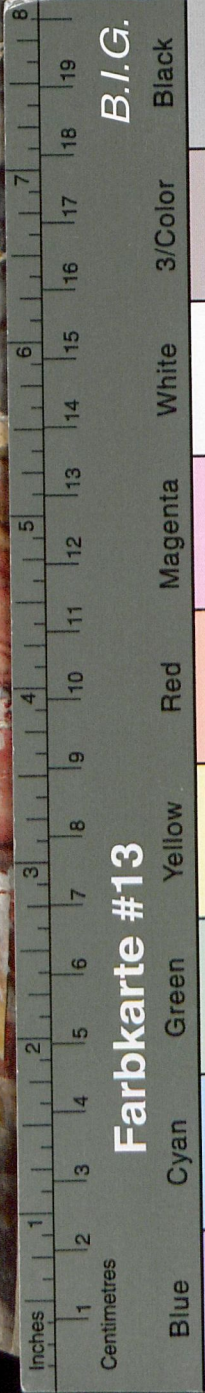

SB

Vol 8 Blatt 12

G. 37. num. 23.
4

D. B. V.
DE 1726/4
RDINE
NDAM CREDI-
M PECVLIARI
IN
NCVRSV
TVT. HAMBURG.
RT. II. TIT. V.
MAGNIFICI
VM ORDINIS
INDVLTV
ATQVE SOLEMNITER
SPVTABVNT
IDERICVS DEINLINVS
ET JVR. DOCTOR

ET
CORDES, HAMBURG.
V. CAND.
III. MAJI MDCCXXVI.

ALTORFII
AGNI DANIELIS MEYERI.

